

UĞURLU YOL

Son illərdə ədəbiyyatımıza istedadlı gənclər gəlməkdədir. Bəzən mətbuatda onların elə şerlərini oxuyuram, düzü, yaxşı mənada həsəd çəkirəm ki, kaş bu şəri mən yazaydım. Bu, mənca, təbiidir.

Çünki ədəbiyyatımızın müasir inkişaf səviyyəsi elədir ki, zəif və istedadsız şer, yaxud epiqonçuluq o saat görünür.

Bu da təbiidir ki, ədəbiyyatımızı, tutalım, filan nəsil yox, bir neçə nəsil yaradır. Gənclər və qocalar nəslə. Təbiətdə də belədir. Yaşından asılı olmayaraq, böyük bir sahəni əhatə edən meyvə ağaclarının hamısına birlikdə bağ deyirlər. O bağdakı ağacların yaşı müxtəlif, meyvələrin də dadı başqa-başqadır. Bütöv bir millətin ədəbiyyatı da bu cür - birlikdə götürüləndə ədəbiyyat olur. Əlbəttə, ayrı-ayrı böyük sənətkarlar olur ki, onlar bütöv bir ədəbiyyatı təmsil edirlər. Amma bunlar istisnalardır.

Dediyim gənclərdən biri də istedadına hörmət bəslədiyim Rafiq Yusifoğludur. Ədəbiyyatda "gənc" sözünü mən yalnız yaşla əlaqədar başa düşmək istəyirəm.

Biç yeri təzəcə tərlənmiş bir gəncin çiyinlərinə paqonlar taxıldımı, Vətənin taleyi ona tapşırılmış olur. O, misal üçün, ən yaşlı əsgərin dayandığı postu təhvil alıb Vətənin sərhədlərini düşməndən eyni sayıqlıqla qoruyur. Söhbət daha gənc, yaxud qocadan deyil, ümumiyyətlə, əsgərdən gedir. Ədəbiyyat da və tənsiz deyil. Bu, estafetdir.

Yazıçıya cəmiyyətin, xalqın tarixini yazmaq, onların adından danışmaq hüququ verilmişdir. Yaşlı yazıçıya bir az artıq, gəncə isə bir az əskik yox, hamısına eyni bərabərdə. Bu mənada yaş məsələsi nisbiləşir.

Vətənin adından danışan oğulun böyüyü, kiçiyi yoxdur. Biz Rafiq Yusifoğlundan da eyni dərəcədə yaxşı əsərlər gözləməliyik. Onun şerlərində mənim xoşuma gələn təfəkkür aydınlığıdır. Fikri çılpaq şəkildə yox, poetik ifadələrlə, obrazlı dil ilə, həm də

asan başa düşüləcək bir şəkildə oxucuya çatdırmaq onun şer yaradıcılığının məziyyətləri kimi yadda qalır. Bu, yaxşıdır.

Rafiq hələ yaşca çox gəncdir. O, 1950-ci ildə Qubadlı rayonunda anadan olmuşdur. Azərbaycan təbiətinin ən zəngin guşələrindən birində. O, qartalların uçuşunu, cüyürlərin qaçışını gözləriylə görüb, bulaqların, yarpaqların pıçılığını qulaqlarıyla eşitmişdir. Bunlara əlavə olaraq onun təhsili də var. Pedaqoji İnstitutun ədəbiyyat fakültəsini bitirmişdir. Elm, savad, mütaliə olmayan yerdə, yalnız istedadla arxalanmaqla, böyük ədəbiyyat yaratmaq haqda düşünməyə dəyməz. Həm də ədəbiyyatçının yalnız ədəbiyyatçı olaraq qalması da onun məhdudluğu olardı. Bütün dövrlərdə böyük sənətkarlar hərtərəfli biliyə malik olublar.

Rafiqin həm yaxşı şerləri, həm də gözəl şair təbiəti vardır. Bizim xalqın gözəl adəti var: səfərə çıxanın dalınca su səpər, xeyir-dua verərlər. Yaxşı qonşular da, yaxşı dostlar da, tanışlar da belə edirlər. Qoy mənim bu yazım poeziya yolları ilə uzaq səfərə çıxan Rafiq üçün bir dolça su olsun.

"Azərbaycan gəncləri" qəzeti,
10 avqust, 1971.

SƏRVƏTİMİZ, ŞÖHRƏTİMİZ

Azərbaycan torpağı başdan-başca sərvətdir. Yerinin altı da sərvət, üstü də sərvət. Azərbaycan şəri də sərvətimizdir. Bəli, mənəvi sərvətimiz. Nizaminin səsi, Füzulinin, Vaqifin, Sabirin, Vurğunun səsi ən qiymətli milli sərvətimizdir. Makedoniyalı İskəndər dünyada axtardığı dirilik suyunu Gəncədə tapdı. Qılıncı ilə yox, Nizami babamızın qələmində.

Bir əsrdə bir şairin ürəyindən qopan səs, bəzən onun pıçiltı ilə dediyi bir söz başqa bir əsrdə də eşidilir, nəsil-nəsil onu dinləyirlər. Bəli, şairin səsi - gələcəyin səsidir. Şairin tanınması - xalqın, torpağın tanınması deməkdir. Heç kəsdən icazə alma-